

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:	Vidéken:
1 óra 60 f.	1 óra 1 K —
1 évre 1 K 60 —	3 — —
3 — —	6 — —
1 évre 7 — 20 —	12 — —

Főszerkesztő és lapkiadó: **Baranyay Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Major Mihály.**

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Telefon 208.
Egyes számok kaphatók: a jogtanyútszékben.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI

kerületi munkásbiztosító vezetősége falragaszokon hirdeti, hogy május 4-én lesz a vármegye területén a közgyűlési kiküldöttek választása. Mivel kevés embernek van olyan jó szeme, hogy az ölnyi magasságba ragasztott hirdetőseket elolvashassa és még kevesebbnek anynyi ideje és türelme, hogy a hivatalos stílus szörnyűségét közül kihámozza, hogy mit is akar tulajdonképpen a pénztár intézősége, rendezsedjük itt a tudnivalókat:

1. A munkaadók is és a munkások is külön-külön választanak a saját kebelükből 100 rendes közgyűlési kiküldöttöt és 50 póttagot. Összesen tehát 200 rendes és 100 pótkiküldött. Ezek a kiküldöttek fogják alkotni a pénztár közgyűlését, választják annak idején a pénztár vezetőségét.

2. A 150 választott kiküldött közt mindkét részre az ipari foglalkozásukból lesz 68 rendes és 34 póttag, a gyári foglalko-

zásukból 18 rendes és 9 póttag, a kereskedelmi foglalkozásukból 14 rendes és 7 póttag.

3. A szavazás fehér szavazólappal történik, amely szavazólapnak 150 nevet kell tartalmazni a 2. szám alatt levő megosztás szerint.

4. Szavazati joggal bir, aki a választás napján akár mint munkáltató, akár mint alkalmazott tagja a pénztárnak.

5. Csak az szavazhat, aki megszerzi a pénztár vezetősége által kiállított szavazói igazolványt. Ezt az igazolványt kérni kell. A munkaadók április 29-től május 3-ig kapják meg a pénztártól. De kérni kell, akár magánosan (személyesen vagy írásban), akár csoportosan egy közös beadványban.

A munkások április 28-ig kérhetik akár egyenként, akár többben együttesen.

6. A helybeliek s azon vidékiek is, akiknek községében május 4-én szavazatszedő bizottság fog működni, személyesen adják be a 150 nevet tartalmazó

szavazólapot. Szavazatszedő bizottságok lesznek a következő helyeken:

Polgárdi, Lovasberény, Nyék, Kislencze, Adony, Ercsi, Érd, Százhalombatta, Ráczalmás, Mór, Csákvár, Bicske, Martonvásár, Sóskut, Sárbogárd.

7. A többi községek szavazói levél útján is beküldhetik május 4-én szavazólapjukat így: a szavazólapot borítékba kell tenni, amelyre a szavazó felírja nevét s ugyanott (a borítékon) 2 tanuval vagy a községi jegyzővel igazoltatja az aláírást (Ezen névaláírást igazoljuk N. N., N. N.), a borítékot pedig egy másik borítékba zárja s még május 4-én postára adja a Székesfehérvári Munkásbiztosító címére.

A munkásbiztosító közgyűlési kiküldötteinek választásától nagy és fontos érdekek függnek. A Népszava valósággal ordít dühében, mert látja, hogy több vármegyében az öntudatos munkások és munkaadók véget akarnak vetni a pénztárakban folyó elvtárs-politikának.

Azt írja, hogy „a szervezett munkásságot szociálpolitikai tevékenységében akarják megbénítani.” A vén farizeusnak szociálpolitikai tevékenység az hogy a pénztárak az agitátorok csárdáivá lettek és a Garbai elvtárs 21.000 koronás évi rebachja is előtte „szociálpolitikai tevékenység”, amelyet nem szabad megbénítani.

Magyarországon van 84.000 szervezett szociáldemokrata és ezzel szemben 400.000 nem szocialista ipari munkás, ezen kívül igen sok kereskedelmi és egyéb biztosításra kötelezett alkalmazott. Ez a félmillió ember most a 84.000-nek, tehát a hatodrészesnek szarnokságot nyögi.

Ez a magyar nembánomság és a kazár élelmesség gyakorlatban bemutatva. Mire a magyar kidörzsöli a szemeit, a Kóbi pedig már régen fönnül a bakon.

Munkaadók és munkások, a kocsí a tietek: üssetek oda mondván:

Kóbi szállj te a bakról!

MILYEN MÉLYSÉG

AZ ÜRES MADÁRFÉLSZÉK?

Prohászka Ottokár székfoglalója a Petőfi-Társaságban.
(Folytatás.)

Ósi formája s energiája lévén az érzés az életnek, nem csodálkozhatunk azon, hogy a mi világunk kikészítésében, a mi fészkeink megrakásában s az újabb s jobb kulturák megteremtésében neki kiszámíthatatlan szerepe van s hogy mindenben, ami emberi, megérik lüktetése. De nemcsak ez érzik meg, hanem nyilvánvalóvá lesz ez irracionalis hatalom szuverénitása is, mely olyan az életnek, amilyen a napsugár az erdőnek s a köszén és a vas kulturának. Ezekből is lehet sok vagy kevés, de nem a mi kegyelmünkben való, hanem adva vannak, adva — hál Istennek — világot eltartó s kulturát elbíró bőségben. De épp ilyen az élet ősi energiája; ez is adja magát; adja magát megérzésekben s megfátásokban, — adja magát alakok s

ritmusok ellesésében, — adja magát nyelvformák s mértékek megsejtésében. Részünk van, de nem tölünk van. Nem mi süjtük ki fogalmi gondolkozással; nem mi dolgozunk ki dialektikai munkával; hanem fakad az élet kiváltságos mélyeiből s a lelki világ konkrét valóságaiból, melyeket prófétáknak, szenteknek, művészeknek, géniuszoknak, poétáknak, vagyis teremtőknek hívunk. — Csak jelezni akarom, hogy a mi emberi világunknak, ennek a napsugaras, villanyfényes, ennek a szines és hangos és illatos világnak a tulajdonképeni kikészítője is az érzés. Érzünk, azért van világunk! Mit érne légrezégés és levegőhullám, ha nem volna hozzá szenzóriumunk; ha nem volna érző idegünk, melyben a levegőrezgés világossággá és szinné s a levegőhullám dallá és zenévé váljék? Vagyis mit érne mindez, ha nem volna meg bennünk a mechanikára teremtőleg s alakítólag reagálni tudó élet, az érzés?!

Ime, az érzésben alakul ki a mi világunk s azon épül fel azu-

tán értelmiséggé, erkölcsiséggé, művészeté, kultúrává, de úgy, hogy a kiépült nagy szellemi világnak is lüktető ere s inspirátora az az ősi élet, a mélységnek az az áradása, melyet érzésnek hívunk.

Legyünk annak tudatában, hogy hitünk, filozófiánk, sőt még pozitív tudományosságunk is nem absztrakt, átlátszó fogalmak rendszere, hanem, hogy az mind színeve van a nagy javak, a nagy emlékek, a nagy érdekek s a nagy érdekek s a nagy remények érzésével. Gondolataink is érzésekbe fonódnak bele s nemcsak fogalmat adnak, hanem vonzanak vagy taszítanak s kevés van, mely egyáltalában hidegen s közönyösen hagyja minket. Az érzés ugyanis, mint az élet vére és lehe bele-szűrönközik észrevésünkbe s gondolkozásunkba is s gondolatokat elevenít meg, eszméket gyújt ki, új meglátásokat ad megerzések révén. Mintha az eszmék absztrakt, üvegszerű erezetébe vérhullám, az eleven élet hulláma loccsanna bele s attól élednének. E nélkül az

eszmék árnyak s róluk is igaz amit a régi hitrege tartott az alvilági árnyakról, hogy akkor elevednének meg, ha vért isznak; az eszmék vére az érzés. Erejük s hatalmuk is azon fordul, hogy mennyire nyúlunk bele az eleven életbe, vagyis érzéseinkbe.

A pragmatisták, úgy látszik, ebből jutottak arra a következtetésre, hogy az eszmék igazsága, tehát az, hogy valami igaz-e vagy nem, attól függ s abban áll, hogy hasznosak-e az életnek s kedveznek-e az érzésnek, azonban ezt kár állítani s helytelen az igazságot hasznossággal magyarázni, mert hiszen akár igaz, akár nem igaz valami, ereje s hatalma csak úgy lesz neki rajtunk, ha érzéseink lüktetnek benne; az élet lüktetése pedig ősi b s eredetibb hatalom, mint az ismeret és a gondolat. Hány eszme volt téves s mégis az élet szenvedélyei gyultak ki benne s hatalommá lett s megfordítva, hány igaz gondolat hever tehetetlenül a szellemi világban s az élet árama nem tart feléje! Az érzéstől függ, hogy hogyan érté-

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza
barátok épülete,

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

00000425

Általános titkos

szavazati jogot adjatok, — hazafiak leszünk, nem hazátlan bitangok! Imígyen szól az az elvtársi nóta, melyet a múlt esztendőben a sópénzen összerelt tiszta-lukácsnyáj alkotmánytiprása után még a vörösektől megdobált Apponyi, sőt a lefeketegrófozott Andrassy is megtanult. Mi magunk is hisszük és valljuk, hogy a mostani politikai posványból csak az általános választói jog emelődudja segíthet ki bennünket; mégis bizonyos aggódo érzéssel gondolunk a jövődre, ha a székesfehérvári munkásbiztosítónak 1910-i kiküldöttválasztását emlékünke idézzük. Ideális gondolat az „általános, titkos”, ha a kivétel is ideális; ámde, amikor lelkiismeretlen kúfárok úzérkednek vele és zsebrákok martalékává lesz, a gyermek kezébe adott gyilkos eszközzé válik.

Ezért nem szününk meg a *hatóságot arra figyelmeztetni*, hogy a májusi választáskor mind a két szemét nyitvatartsa, nehogy a három évvel ezelőtti visszaélések megismétlődjenek! Nem mondunk egyetlen zokszót sem, ha a vöröstábor becsületes küzdelemben hozza be jelöltjeit; de már eleve is felelőssé tesszük az illetékes közegeket, ha a terrorizmus, többszörös szavazás, kijátszott titkosság, hamisított lapok s ezekhez hasonló rablógyevecsekkel küzd a vörös martalócok serege.

Hogy ezidén is mire lehetünk elkészülve, azt a m. kir. mun-

keljük az eszméket s mily tartalommal töltjük ki azokat. Ezt nem a logika s nem az ismeret teszi. Aristoteles óta a logika nem változott s a dolgok lényegébe sem hatoltunk sokkal mélyebben; most sem tudjuk, hogy mi a fa, mi a vas, mi az erő, ahogy Aristoteles nem tudta, de elváltozott a dolgoknak kulturétéke s hasznossága s így elváltoztak a mi érzéseink is rólok. Ahogy elváltoztak az egyszerű dolgokról, ugy elváltoztak fogalmaink, azaz hogy értéke-
léseink az ételtől, az emberről, a nőről, a multtól, a közelettől s a belőle folyó kötelességekről, a testvériségről. Mily érzésekkel gondolt az attikai polgár Perzsiára s a barbár világra, mily közösségben érezte magát vele? Mily érzéssel viseltetett neje s gyermekei s szolgálói iránt? Hogyan tágtult ki azóta a felfogás a világról, hogyan mélyedt bele azóta a világ összefüggéseibe belátásunk s mennyire változtak el ezek szerint értékeléseink is! Mi tetszett nekik s mi tetszik nekünk? Mi volt szép akkor s mi minden szép lett azóta a görkában, a román stílusban, a renaissanceban, az öltözködés divataiban? Mennyire más lett ideálunk az emberről?

(Folyt. köv.)

kásbiztosító hivatal 7752/1910. sz. döntéséből következtethetjük. A ker. szociálisták felebezésére hozott ezen döntés ugyanis megállapította:

1. hogy a hirdetmény harmadik pontja nem fődte az 1907. évi XIX. t. c. 110. §-át;
2. hogy a pénztár akkori vezetősége hivatalos szavazólapot adott ki, amelyet boldognak, boldogtalannak kezébe nyomtak, sőt reáerőszkoltak;
3. hogy a hivatalos lista a hirdetménytől eltérőleg (most is ugyanily rendelkezéssel jelent meg a hirdetmény!) nem fehér, hanem kékszíni volt (s így a titkosság illuzóriussá vált);
4. hogy Cservenka Miklós elvtársat, akinek a megválaszthatóságra semmiféle jogalapja nem volt, aki mint szaktanácsi titkár jogtalanul került a biztosított tagok közé, törvénytelenül választották kiküldötté, tehát igazgatósági taggá és alelnökké való megválasztása semmis;
5. hogy bezonyított tényként kellett elfogadni a kétszeri leszavazás vádját és panaszát;
6. hogy akadt olyan szavazat is, amely azért vált semmissé, mert a szavazóknak — munkában nem lévén — leszavazni nem is volt joga;
7. hogy a szavazás helyénél alkalmasabbat is lehetett volna találni.

Mi, keresztény szociálisták előre is kijelentjük, hogy a legéberebb figyelemmel kísérjük a választás vezetőinek kezezését és a hatósági intézkedések milyenségét és ha akármiféle visszaélést vagy mulasztást tapasztalunk, a legerélyesebb formában fogjuk a megtorlást keresni.

Edömér.

BORZALMAS szerencsétlenség.

Vigan labdázott tegnap délután néhány gyermek a Tác melletti Belmajor pusztán. Játék közben egyszer a labda a közeli árokba repült s Micheller István 9 éves fiu a leggyorsabban szedte a lábait, hogy ő érjen oda elsőnek érte. Az árok partja nedves volt, a fiu megcsuszott rajta s azzal az erővel, mellyel a labda után ugrott, ráesett a vízfogó kiálló hegyes karrójára. A fa keresztül furta a szerencsétlen gyermek hasüregfalát és az oldalán jött ki. Játékszótársai beszaláltak a cseledekakásokba, ahonnan emberek jöttek és leszedték a fiut a nyársról. Szülei lakására vitték, ahol haldoklik.

A JEGYZŐK KÖZGYÜLESE.

Le az államosítással!

A magyar vármegyék sokszor meg merik mondani véleményüket a kormányynak. Van olyan vármegye is, melynek nincs egyetlen kormányparti képviselője s ez éppen a mi megyénk. Fáj a kormányynak, hogy míg a képviselőházból is kivavlikoltathatja az országgyűlési képviselőket, addig nincs módjában a vármegyéket kénye-kedve szertint ide-oda rángatni. A községi és körjegyzők mint független emberek ellentétben az állami hivatalnokokkal, bátran odaállhatnak, ahova a szívük huzza és felelem nélkül beszélhetnek és cselekedhetnek a haza javára.

A jegyzőket kell megnyerni és leszerelni — mondták Tisza és Lukács urak s hogy az országgnak ezt a hatalmas testületét, a községek vármegyék hátor politikai harcsoait a sóval és déligyümöccsel, vagyis panamaarucikkal megrakott és kátyuba sülyedt szekerülk vontatására rabigába hajtják, megakarják csinálni a közigazgatás államosítását. Földáldoznak egy kukaot, hogy halat fogjanak vele.

A fejérmegyei községi és körjegyzők egyesülete tegnap tartotta évi rendes közgyűlését a vármegyeház nagytermében Szabó Sándor csakvári jegyző elnökletével és a megyebeli jegyzők élénk részvételével. Az előki megnyitó után felolvasták a mult évről szóló elnöki jelentést. Ezután általános érdeklődés mellett következett a tárgyszorozat legfontosabb pontja, a közigazgatás államosítása. A választmány javaslatára az államosítás ellen foglal állást és javasolja a csatlakozást a pestmegyei jegyzők határozatához, amely kimondja, hogy a közigazgatási államosításra, mely a jegyzőknek korteseólokra való megfogása lenne, egyenesen politikai bűn és merénylet alkotmányunk ellen. Nagy vita és élénk tiltakozás keletkezett. Sipos Andor segédjegyző, Szabó Elemér segédjegyző és Marton György lovasberényi jegyző az államosítás mellett ütötték a vasat, Szabó Sándor, Balog Gyula és Gerőfi Gyula pedig a jegyzők függetlenségének további megtartásáért, vagyis az államosítás ellen emeltek szót.

A közgyűlés óriási többsége az államosítás ellen foglalt állást és elfogadta a választmány javaslatát.

Ezenkívül határozatilag kimondták, hogy követelik a jegyzők fizetésrendezését a mult évi kongresszus határozata alapján és ezt keresztül fogják vinni a legmesszebb menő eszközök igénybevételevel is. Határozatuk értelmében felírnak a törvényhozáshoz, a kormányhoz, a jegyzők országos szövetségéhez és a megyei törvényhatósághoz. Több folyó ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

VÉRTESECSAI iskolák ügye.

A legutóbbi vármegyei közigazgatási bizottság ülésén a vertesecsai iskolák ügye szőharctárgyát képezte a kir. tanfelügyelő és az alispán között. És a „F. N.” ezen incidensből kifolyólag értesítés között olvasóink tájékoztatására. S miután a dolog minket, vertesecsaiakat a legjobban érdekel s mivel itt a helybeliek ismerhetik legjobban a tényleges helyzetet, azért az ügy megvillágoztatására talán nem lesz érdektelen, hogyha annak érdeméhez hozzászólunk.

A vertesecsai reformátusoknak van egy rozoga iskolájuk, mely a kir. tanfelügyelő, tehát a leghivatottabb egyén szakvéleménye szerint mindenre inkább alkalmas, mint iskolának. Sem az épület épsége, sem a tanterem nagysága, a tanteremnek csufolt helyiséget iskola célra nem ajánlják még ama 16 gyermek számára sem, akik oda bejárnak.

A „F. N.” 21 gyermeket említ, a tény az, hogy csak 16 gyermek jár oda, de volt év, hogy 11-nél több nem járt. De az idei 16 között van egy nyugdíjas, szocialista érzelmű, Isten tudja, honnét ide szakadt vasuti váltóórnek róm. kath. vallású leánykája, 2—3 még nem tanköteles, 2—3 már nem tanköteles gyermek. Legyünk azonban őszinték! Ott nem is lehet gyermeket az iskolában keresni, hol az egyke-rendszer pusztítja a hivek számát, mint ahogy ez szomorú valóság a vertesecsai református hivek között.

Hogy tehát az állam nem ad, illetőleg megvon olyan iskolától államségelyt, mely *tanításra nem alkalmas iskolahelyiséggel bír*, amelyben *nincsenek iskolába járó gyermekek* és amelyben *éveken keresztüli még csak tanító sincs*: (t. i. egy nyugdíjas, munkára képtelen ember ül az iskolában, saját szavai szerint „elbérért”) úgy tényleg csak közmegelegedésre szolgál azon miniszteri elutasító leirat, mely a közelmultban a kir. tanfelügyelőséghez leérkezett és a mely közli, hogy a vertesecsai református hitközség iskolája nem kap államségelyt.

Minden bizonnyal a vízben haláltságát vivó emberől részvételt vonná meg az ember a szalmaszálát, ha tudná, hogy azzal segíthet a földökön. De ha a folyó közepén látom a földököt az árral kúzdani, és én a parton állok, bizony csak sajnálattal látom a vergődését, de — megmenteni nem tudom. Es ebben az iparkodásban is, hogy a vertesecsai református iskolájukat fentartsák, tulajdonképen az a legnevezetesebb és sajnálatos legméltóbb szymptóma, hogy református ember az érdekében nem igen nyujtogatja a mentő szalmaszálát, mert hisz épen katolikus, de becsületére legyen mondva: papucshős ember az, aki 10,000 téglát barátokozik ki Ő cs. kir. Fensége József főherceg urodalmából a református iskola építésére, holott jövő héten kellene a róm. kath. iskola 5-dik tanteremének és három tanítólakásnak átalakítási építését megkezdeni, hogy a jövő tanévben el tudjuk helyezni a róm. kath. vallású gyermekeinket. T. i. Vertescsán nem 4, hanem 6 tanterem róm. kath. jellegű iskola van 353 mindennapi és 156 ismétlő iskolás gyermekkel. Ezek között az iskolás gyermekek között szivesen őszinté

keresztény szeretettel adunk azon néhány református gyermeknek helyet, kiknek érdekében Szűcs Jenő aispán — katolikus ember által felvérvetve — meggyanúsította a kir. tanfelügyelőt, hogy tévesen informálta a minisztert. Pedig a tényállás, melyről a helyszínen mindenki személyesen meggyőződhetik — jogosan bírhatta a minisztert arra, hogy ne adjon a vértanúsai református iskolának államsegélyt.

Mi felajánljuk a mi iskolánkat azon célra, hogy a református szülők az iskolafentartás nagy terhéül megszabaduljanak és gyermekeiket a mi iskolánkba járathassák. S ha mi ezt felajánljuk, akkor azt ne utasítsa vissza a református hitközség, hisz' a mi róm. kath. iskolánkhoz hasonló életerős iskolát még állami segítséggel sem tudnának produkálni.

Kiváncsiak vagyunk, megkapja-e a vértanúsai róm. kath. iskola a minisztertől az államsegélyt? Erdemei ez iskolának a magyarosítás terén oly nagyok, hogy tényleg csak felekezeti türelmetlenség bűne terhelhetné az illetékes köröket, ha a vértanúsai róm. kath. iskola nem kapná meg a pozitív magyarosítási eredményekkel megérdemelt államsegélyeket.

Végül még megjegyzem, hogy a református iskolás gyermekek összege a róm. kath. iskolába még sohasem járt. Most sem. Inkább vannak a reformátusok éveken át tanító néktől, semhogy gyermekeiket a méltatlanul „német iskola” nak csúfolt kath. iskolába járatták. Ez már azután a *felekezeti féltékenység a hazafiság börténé*. Ez pedig mindent megmond, megmondja azt is, hogy ha a paron állunk, akkor a folyó középben tudóknak a kezei közé nem tudjuk a mentő deszkát odavarázsolni.

Dr. Schoderbeck Lajos.

Az őrnagy kardja a gyermek fején.

Felháborító esetről értesít bennünket lapunk egyik olvasója.

Tegnap délután a vasuton volt s amint az állomásról hazafelé indult látta a következőket. Két gyermek füvet szedett a mén-telepi árokban. Arra ment egy méneskari őrnagy, aki, mikor a gyermekeket meglátta, hátraszólt az utána podgyaszt vivő két katonának:

Vegyétek el tőle a zsákok. A katonák engedelmesskedtek s Bárány István rendőrnek a fiától, akinél a zsák volt, azt elvették. Az őrnagy pedig kivette a hóna alól a kardját s hüvelyestől akkora ütést mért a 11 éves gyermek fejére, hogy a szerencsétlen nyomban elborította a vér és összeesett. Fel akart állni, de újból elesett, elájult. Ezt látva Kálóczy Gyula helybeli festő, felvette ölébe a szegény fiút és bevitte az állomásra. Az őrnagy még Kálóczyra is rászólt, hogy ne nyuljon a fiuhoz, azonban a derék iparosnak jobb szíve volt, mint az őrnagynak és segítette a szenvedőn. A fiut az apja az állomásról lakására vitte.

Ezzel azonban, reméljük, nem fejeződött be az ügy. Az őrnagyot a fiu szülei bizonyára feljelentik a felettos hatóságánál, ahol

gondoskodnak majd méltó megtorlásról. Elvégre bármit követett is volna el az a fiu, volt-e joga az őrnagynak így eljárni? Ott volt a rendőr az állomáson, miért nem adta át annak, ha hibásnak vélte. Az ország polgárai nem azért fizetnek adót, hogy az azon vett karddal a fiaik vérért ontsák az őrnagy urak s tessék elképzelni, hogyan bánik az ilyen őrnagy a hatalmában levő legénységgel, ha egy 11 éves fiút is van szíve így fejbevágni!

H I R E K.

N a p t á r.

Április 18. Péntek.
R. Kath.: Apollonius.
Pro.: Apollonius.
Gör.: Diodór.
Nap kel: 5 ó. 8. nyugszik 6 ó. 52
Hold kel: 3 ó. 59. nyugszik 3 ó. 50.

Prohászka püspök Tojánán.
Prohászka Ottokár d. székesfehérvári püspök kedden a déli vonattal Tojánára érkezett, ahol meglátogatta az emberbaráti legnemesebb intézmények egyikét, a selyemgyári orfelinát, amellyel Bezerédj Pál v. b. t. t., a leányvédelem terén Magyarországon korszakos újítást teremtett meg. Prohászka püspök délben vendége volt Bezerédj Pálnak Hidján s onnan az estli vonattal utazott vissza. Kiséretében volt Farkas Edit, a leányvédelem lelkes előharcosa és két szerzetes nővér is, kik szintén az orfelinát nemes intézményét tanulmányozzák. Farkas Edit Prohászkaval együtt élén áll egy budapesti nőegyletnek, amelynek szemináriuma is van, amelyben a fiatal lányokat a jótékony és a gyakorlati emberbaráti szeretet terén kiképzik.

— **A vármegyéről.** A vármegye 1914. évi képviselőválasztói névjegyzékének összeállítása vegett a központi választmány folyó hó 22-én ülést tart.

— **A tűzoltók ünnepe.** Nagyszabású ünnepélyük lesz június 14-én a székesfehérvári és fehérmegyei tűzoltóknak a már említett 40 illetve 25 éves jubileuma alkalmából. Az előkészítőbizottság a programot így állította össze: Június 14-én műkedvelői előadás a színházban 15-én reggel mise, d. ó. 10 óra-
kor diszgyűlés a megyeházán, melyen V. Vég István elnöki megnyitót, dr. Kuthy József díszbeszédet mond, a főispán a király által adott díszermeket adja át, dr. Óvány Ferenc az országos szövetség, az aispán a megye a polgármester a város nevében beszél. Azután kiosztják a szolgálati érmeket. Délben 300 terítéses ebéd. D. u. 3 óra-
kor diszgyakorlat, 5 óra-
kor megvendégelik a tűzoltókat, este 8 óra-
kor megismétlik a szindarabot.

— **A rendőrség államosítása.** Ugy tesz a kormány, mintha csakugyan foglalkoznék a vidéki rendőrség államosításának üd-
vös eszméjével. Egy nap leirat érkezett a székesfehérvári rendőrségre, hogy államosítás ügyében leendő felhasználás végett f. hó 22-ig készítsék el és küldjék fel a státuskimutatást. A

rendőrség szép reményektől biztatva örömmel tesz eleget a felszólításnak. Államosítás esetén ugyanis a rendőrség csakugyan rendőri dolgokkal foglalkozhatnék s a közigazgatási irnokai munkákat nem varrhatná a város a rendőrtisztviselők nyakába.

— **Két pályázat.** A város május 5-i lejáratával két állásra hirdet pályázatot. Az egyik a II. főszámvevői állás, vagyis Maron István helye. Igen helyes, hogy betöltik ezt az állást, mert úgy volt, hogy nem töltik be s ebben az esetben a városi számvevőségi tisztviselők ott lettek volna, ahol a mádi izraelita. Ugyanis hiába neveztek volna helybeli számvevőt főszámvevővé, ha annak a helyét meg betöltetlenül hagyják, akkor az utána következő tisztviselők nem mentek volna előre. A másik a vágóhídi felügyelő állatorvosi állás. Mindkettőt a főispán nevezi ki.

— **A lószikasztó huszárórtér.** Patok József volt székesfehérvári 10-es huszárórmester büntnyében még mindig nem fejezte be a vizsgálatot a katonai hatóság. Harminc lovat keresnek még s ebben a munkában részt vesz a székesfehérvári rendőrség is.

— **Hamis ötkoronás.** Schlammdinger Antal és fia helybeli cég nagyobb pénzüsszeget küldött a postára. A pénz között egy hamis ötkoronást találtak. A posta feljelentést tett a rendőrségen, amely erőlyesen nyomoz a hamis ötkoronás gyártója után. Még több pénzmasinának jönnek a nyomára.

— **Megjötték a birtoklvek.** Székesfehérvár szab. kir. város területén az 1909 évi V. t.-c. értelmében végrehajtott földadó kataszteri kiigazításból kifolyólag megejtett birtokvalósítás és legelőmivelési ágnak újból sorozása alapján készült új kataszteri telekkönyvei és egyéni birtoklvei megérkezvén, azok folyó hó 18-tól május hó 18-ig bezárólag a városi adóhivatalnál (Városház, földszint ú. sz.) közszemlére kitétek és ott a hivatalos órák alatt az érdekeltek által betekínthetők. Ezen munkálatok ellen a következő esetekben tehetők felszólalások: a) ha a tényleges birtokos hibásan van bejegyezve; b) ha oly földrészlet, mely földadó tárgyát nem képez, mint adóköteles vételt fel, vagy ha az adóköteles földrészlet kihagyott; c) ha valamely földrészlet nem megfelelő mívelési ág alá foglaltatott) ha valamely földrészlet nem megfelelő minőségű osztályba soroztatott. Az érdekeltek birtokosok felszólalásait ezen 30 nap alatt szóval vagy írásban beadhatják. Az osztályozást illetőleg csak azokra a földrészletekre nézve lehet felszólalással élni melyek újból sorozás tárgyát képező határrészhez, illetve mívelési ághoz tartoznak.

Divatós szabás szerint, minta után rendeljen nálam, férfi öltönyt, felöltőt, nadrágot stb. Vagy vegyen a Rudbányai közrálagos posztókereskedésében, tartós gypaju szövettet szívesen elkészítem.

Szakál Sándor,
uri szabó, Vásár-tér 32. sz.

— **Iskolakinyitás.** A sósuti iskolák, melyek hóhurut miatt már jó ideje zárva volt, miután a járvány megszűnt, újból kinyitották.

PFINN JÖZSEF „Concordia” temetkezési vállalat üzletét és hércoksi irodáját építkezés miatt f. évi május hó 1-től Nagy Sándor-utca Füstér-féje üzlethelyiségebe helyezi át.

— **Az olcsó munkások.** Gróf Pappenheim Szigfried iszkasztgyörgyi birtokára mint minden évben, úgy az idén is Hevesmegyéből hozatott munkásokat. Tegnap érkezett meg 25 férfi s jönni fog majd ugyanannyi női munkás is.

A volt Birki-féle sütődében kenyérsütések d. e. 9 óratól elfogadtatnak.

Székesfehérvár egyedüli közrálagos kávé és tea üzlete a **FIUMEI KÁVÉBEHOZATAL.** Telefon 250.

— **Állatgészségügy.** Bodajkon és Magyaralmásan megszűnt a sertés-vész.

Fogak Kovács Dezső fogászati műtermében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5 sz. a.,) a Zirci templommal szemben. Telefon 332.

Mindenmü drogeriai cikket ALBA drogeriában vegyünk.

MEINL GYULA
Kávébehozatali R. T.
összes gyártmányainak egyed-
árusítása eredeti árakon
BOGYAY ANDOR
csemegé áruházában.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakszerűen készíttetnek,
SINGER CO. varrógép-részvény-társaság.

Magyarország legnagyobb és legrégibb varrógép-üzlete,
Székesfehérvár, Nádor-utca Töltényi-ház.

Törvénszék.

Még 1908. decemberében történt az eset, ami felítta a törvénszék ítélt. Eder Antal ercsii gépészt fapéknél hagyta a felesége. A hitestárs azonban nem egyedül ment el, hanem az anyós segítségével ura dísznait is hazahajította. Eder utánuk ment, már tudniillik a dísznóknak s anyósának hajtási díj fejében egy ócska karddal néhány tisztességes vágást adott. A törvénszék Edert a kardvívusságáért 20 napi fogházra ítélte.

A cecei Toldi cigány is a vádlottak padjára került. Volt ugyanis egy 13 éves hülye fia, aki nem tudta bevárni, még meg fő a bab-leves, leakarta venni a tűzhelyről. A forró bableves ráomlott a szerencsétlen gyermekre s oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy nem sokára belehalt. Vétkes gondatlanságért a törvény elé került az apa, kit azonban azon alapon, hogy 13 éves gyermeke mellé nem fogadhatott gondozót, tehát nem lehet szó vétkes gondatlanságról, felmentették.

Szerkesztői üzenetek.

B. K. Nem szmokingban, hanem fürdőruhában. Ugy-e?

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetési levelezőlapok 40 fillérjével a tőzsdékben kaphatók.

Jó karban levő használt 50 q. hord képességű bidmércleg olcsón eladó. Felsőkirálysor 12.

Lemaradt a világ szekeréről az olyan ember, aki még ma sem látja be a biztosítás nagy hasznát, sőt fíttelen szükségességét. Ha ön ilyen belátó lesz és házat, életét, vetését biztosítani akarja, a Népszövetség biztosítási osztályához forduljon, Palotai-u. 19. Előnyösebbek sehol sem köthet biztosítási ügyletet.

A Szekesfehérvári Hitelszövetkezet Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt raktáron és elad háhozszállítva: I. r. poroszszenet 4.40, szápári szenet 2.80, palotai szenet 1.40, aprított tűzifát 3.20. I. r. cement, égetett mész, nádfonat, oltott mész is kapható.

A legjobb fajta répamagvak a legolcsóbb árban kaphatók Jungbluth Ferenc fűszerüzletében. Felsőkirálysor 24.

Rákóczi-utca 17 sz. alatt egy bolti helyiség 2 szobával, konyhával és mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Ugyanott kiadó egy istálló is.

Első szekesfehérvári drótkerítéskészítő Lencsés György, lakik Háltér 18. Ajánlja saját gyártmányú drótkerítéseit. 70 fillértől feljebb.

Világokk (ételmiszer feltalálója) találmányát eladja. Komoly érdeklődők „Világokk” jellegével ellátott zárt leveleit a Fejérmegyei Napló kiadóhivatala továbbítja.

Műhelynek is alkalmas istálló kiadó, Széchenyi-u. 26.

Deák Ferenc-utca 23. szám alatt nagyobb szabású építésre kiválóan alkalmas telek, szép szabályos és utcai fronttal, a hozzátartozó, de hátul levő házzal együtt szabadkézből eladó. Tudakozni ugyanott a tulajdonosnál.

Építkezésnél visszamaradt régi tégla; konyha-, istálló- és felszerajtot, és deszkát vennék. Ajánlatokat levelezőlapon Széchenyi-u. 26. sz. alá kér K. E.

Krizantémum (koszorúvirág) kapható tavaszi elültetésre alkalmas csomónként 5 fillért Széchenyi u. 26. sz. alatt.

Ha nincs ideje napilapolt olvasni vegye meg a legkitünőbb hetilapot, a „Népuságot”. Minden tudnivalóról kimerítően értesít; cikkeit Huszár Károly és dr. Vass József írják. Kapható: Rónainé és Horváthné papirkereskedésében, Kossuth-u. 15.

Eladó uradalmi tej bármely mennyiségben be házhoz szállítva 20 fillér literje Galambos János péknél Rákóczi-utca 4 szám.

Szivart, cigarettát, és ujságot Vadász Ferencnél vegyen a Várkörut és Budai-ut sarkán.

Tanuló leányokat felvesznek Reszászky Zsófia női divat terme, iskola-u. 10.

JÓ ÉS OLCSÓ ZONGORÁK és PIANINÓK

elsőrendű gyártmányok nagy választékban állandóan raktáron vannak és jutányos árban adom el.

ROSENSTEIN ARTUR ZONGORATERMÉBEN, ISKOLA-UTCA. 6.

Telefon 291. Hangszerek részletfizetésre. Telefon 291.

Legszébb női és gyermekruhák

Mikó nővérek üzletében, — Szögyény-Marich-utca 6.

Raktáron tartjuk a legújabb divatú női bluzokat, jüszter, glott és karton köntyöket, továbbá férfi és női alsó ruhákat, nagy választékban minden fajta fűzőket. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradjunk tisztelettel!

Mikó Nővérek, Szögyény Marich-utca.

Veszprémi kiállításon 1904. **Eremmel kitüntetve!** Pécsi országos kiállításon 1907.

Zongorák! PIANINÓK! — HARMONIUMOK!

A leghíresebb bécsi gyárosoktól: ERHAR, FÖRSTER, STINGL, HOFMANN és CSERNY, stb.

Állandóan nagyraktáron vannak bármilyen **HANGSZEREK,** részletre és bérbe is kaphatók legolcsóbb árak mellett.

HEIN MÁRTON a Dunántúl legnagyobb műhangszer-készítő telepe. Kossuth-u. 2. és Simor-u. 37.

Zongorórák	600	K-tól feljebb
Pianinók	450	„
Harmoniumok	70	„
Cimbalmok	70	„
Cimbalmok pedálal	130	„

10 évi jótállással. Javítások és hangolások a legújanyosabb eszközökkel.

Szigorúan szabott szolid árak.

Ujdonság! Ujdonság!

A budapesti 1910. évi nemzetközi kertészeti kiállításon az állami aranyéremmel kitüntetve.

DENDRIN

A gyümölcsfák-, rózsa- és díszfák betegségeinek és az azoknak ártó rovaroknak leküzdésére az összes állami kertészeteknél is kitünően elismert, alkalmas szer. DENDRINNEK téli használatánál okvetlen megbízható hatása van és pedig:

paizs, vértetű, pókhálós moly, faragópille, rák, moha és törzsön előforduló zuzmó és kosz ellen, továbbá levéltetű, gyűrűspille, petefészkek, melyek a repedésekben menhelyre lelnék, ártalmatlanná tételnek és a fa kérgén telelő gomba-félék is.

Ami a fának DENDRINNEL való kezelését illeti, télen 10—15 százalékos és kora tavasszal rügyfakadás előtt 2—5 százalékos oldattal való permetezés avagy mázolás által éretnek el. A DENDRIN higitatlan állapotban szállítatik és pedig kimérve

80 fillér kilogrammonként.

Egyedüli főraktár:

IFJ. TÓGL GYULA
festék nagykereskedőnél, — Városház-tér 1. sz.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Szekesfehérvárott.